

נוהל מתן פרס לחקלאי מוביל בעיבוד משמר וחקלאות משמרת 2022

שימור קרקע וחקלאות משמרת - אגרוטכניקה

צמחי שירות בנטיעה רימונים בצרעה

ממשק אי פליחה בפלחה

צמחי שירות בכרם ברמת הגולן

תירס על שלף חיטה, מבוא חורון

כותנה על שלף תירס, קיבוץ הזורע

נוהל תמיכה זה מפורסם בכפוף לכך שיועמדו לרשות משרד החקלאות ופיתוח הכפר המקורות התקציביים הדרושים, בכפוף לאישורם בוועדת חריגים במשרד האוצר או קיום תקציב מדינה מאושר. למען הסר כל ספק, לא תתקבל כל טענת הסתמכות של מגיש בקשה מכוח נוהל זה אם בסופו של יום לא יועמדו לרשות המשרד מלוא התקציב או חלק הימנו לצורך הפעלתו.

א. כללי

האגף לשימור קרקע וניקוז במשרד החקלאות ופיתוח הכפר מעודד אימוץ שיטות חקלאות משמרת, לשם הבטחת המשך קיומה של חקלאות ישראל ושמירת פוריותה ובריאותה של הקרקע כמשאב חיוני לדורות הבאים וכן המבטיחה קיימות כלכלית של החקלאים.

לשם עידוד ההטמעה של ממשקי עיבוד משמר וחקלאות משמרת, מעניק האגף לשימור קרקע וניקוז, מזה מספר שנים תמיכות לחקלאים המקיימים חקלאות משמרת בשיטות שונות.

כחלק מהמאמץ לקדם את הנושא, מעניק המשרד פרס לחקלאי מצטיין ותעודת הוקרה, לחקלאים מובילים אשר ייבחרו על ידי ועדת התמיכות בגין פעילות משמעותית והישגים יוצאי דופן בתחום העיבוד המשמר והחקלאות המשמרת ויישומה בניהול המרחב החקלאי.

הליך השיפוט והענקת הפרס מוענק בשני מסלולים נפרדים: מסלול עיבוד משמר בגידולי שדה וירקות בשטח פתוח ומסלול חקלאות משמרת במטעים ופרדסים, הכל כמפורט בהמשך נוהל זה.

גובה הפרס - גובה הפרס המירבי בכל מסלול לזוכה יחיד הוא 15,000 ₪, בכפוף לקיומו של תקציב (פרס אחד יוענק במסלול גידולי שדה וירקות ופרס נוסף יוענק במסלול מטעים ופרדסים). ועדת התמיכות מוסמכת לקבוע כי הפרס בכל מסלול יחולק בין שני זוכים, אם מצאה שיש שוויון ביניהם. האמור להלן בלשון זכר מתייחס לגברים ונשים כאחד.

ב. מטרות הנוהל

1. לעודד פעילות חקלאית משמרת העושה שימוש מושכל במשאב הקרקע, מתחשבת בסביבה, בת קיימא ובכלל זה, עידוד להקפדה על חיפוי קרקע צמחי מקסימאלי לאורך השנה (בפרט בעונת הגשמים), עידוד לאימוץ ממשקי אי פליחה (שמירה על ממשק הגידול ללא עיבוד קרקע) או הפחתת עיבודי קרקע, בניית והעשרת תכולת החומר האורגני בקרקע ושמירה על מבנה קרקע יציב, שמירה על מגוון ביולוגי בשדה בשוליו ובנקודות ההשקה עם מערכות אקולוגיות שכנות.
2. ייזום פעילות של הפצת ידע, חדשני ויצירתי בגיבוש והטמעה של פתרונות וגישות של חקלאות משמרת.

ג. הגדרות

- "המשרד" – משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
- "שימור קרקע" – גישה ניהולית מרחבית המיישמת שיטות אגרו-טכניות והנדסיות שונות אשר מטרתן צמצום/מניעת הרעה במצב הקרקע (הגרעת הקרקע) בשטחים בהם מתקיימת פעילות אדם.
- "חקלאות משמרת" – עיבוד חקלאי השומר על שלושה עקרונות: 1. מינימום הפרה של הקרקע באופן רצוף; 2. חיפוי צמחי קבוע; 3. שמירה על מגוון מינים המתבצעת באמצעות מחזור זרעים.
- "חקלאי" – יחיד תושב ישראל או אגודה חקלאית, שעיקר פרנסתו מחקלאות.
- "קרקע חקלאית" – קרקע שנועדה לשמש לייצור תוצרת חקלאית לשיווק.
- "פרס" – פרס כספי.

ד. תנאי סף להגשת מועמדות

1. זכאי להגיש בקשה לפי נוהל זה אדם או גוף המקיים את כל התנאים הבאים במצטבר:
  - א. המגיש הוא חקלאי.
  - ב. המגיש הוא בעלים או מחזיק של קרקע חקלאית והוכיח את זכויותיו בקרקע החקלאית, באחת הדרכים המפורטות בנספח א' לנוהל זה.
  - ג. המגיש עוסק בתחום החקלאות המשמרת מזה 3 שנים לפחות, באחד מהמסלולים ובהיקף שטחים כדלקמן:
    1. מסלול גדי"ש וירקות בשטח פתוח – סך שטח הקרקע החקלאית המעובדת בגינה מוגשת המועמדות עולה על 1000 דונם או מהווה מעל 75% מסך היקף השטחים החקלאיים המעובדים על ידיו.
    2. מסלול מטעים ופרדסים – סך שטח הקרקע החקלאית המעובדת בגינה מוגשת המועמדות עולה על 100 דונם או מהווה מעל 75% מסך היקף השטחים החקלאיים המעובדים על ידיו.

ה. הליך הגשת הבקשות ולוח זמנים

1. **בקשות לשנת 2022 תתקבלנה מיום פרסום הנוהל באתר האינטרנט של המשרד ועד לתאריך 21.07.2022 (כולל) בלבד.**
2. בקשת התמיכה תוגש באמצעות מערכת ההשקעות המרכזית של משרד החקלאות, **החל מיום ראשון ה 19.06.22** בקישור <https://tmi.moag.gov.il>.
3. פניות בנושאים מקצועיים הנוגעים לנוהל זה, יופנו לתא שימור קרקע במחוז הרלוונטי (פרטי התקשרות בטבלה מטה).
4. פניות בנושאים הנוגעים לאופן השימוש במערכת ההשקעות המרכזית, יופנו למוקד השירות והתמיכה של משרד החקלאות, בטל' 6016*.
5. הבקשות יובאו לדיון בוועדת שיפוט מקצועית שהמלצותיה יובאו בפני וועדת תמיכות והיא תקבע את הזכאות ואת גובה הפרס הסופי.
6. מועמד לפרס יכול שיוצע על ידי המועמד עצמו או על ידי גורם אחר. במידה ומוצע ע"י גורם אחר יש לצרף המלצה כתובה (כקובץ מצורף בחלק ד' לטופס הבקשה המקוון).

המחוז	תא שמור קרקע וניקוז	מס' טלפון	דואר אלקטרוני
גליל - גולן	ניקולאי נזימוב	050-6241189	nicolain@moag.gov.il
	רם שדמון	050-6241817	ramsh@moag.gov.il
	אריאל מריאש	054-4946668	arielm@moag.gov.il
עמקים	אלה כהן שוורץ	052-4409945	ellach@moag.gov.il
	דני לסקה	050-6241810	dannyl@moag.gov.il
	גלעד שלו	050-7388758	gilads@moag.gov.il
מרכז	אלכס פיינגריש	050-6241207	alexfn@moag.gov.il
	מור שחר	050-6241907	mors@moag.gov.il

avis@moag.gov.il	050-6241216	אבי שורץ	השפלה וההר
orenb@moag.gov.il	052-6215350	אורן בן סידון	
alonor@moag.gov.il	052-5516029	אלון אורון	נגב
aviq@moag.gov.il	050-7849854	אבי קווין	
Shacharr@moag.gov.il	054-9779770	שחר רוזנבלט	

1. קריטריונים לשיפוט הבקשות

צוות השיפוט יבחן קריטריונים של שימוש מושכל במשאב הקרקע, התחשבות בסביבה, חקלאות משמרת בת קיימא, תוך הקפדה על כל אחד מהעקרונות הבאים:

במסלול עיבוד משמר בגידולי שדה וירקות בשטח פתוח:

1. הפחתת עיבודי הקרקע למינימום האפשרי;
2. זריעה או שמירה על מגוון ביולוגי בשולי שדה ובנקודות ההשקה עם מערכות אקולוגיות שכנות;
3. פעילותו של החקלאי בהפצת ידע בקרב החקלאים;
4. חדשנות ויצירתיות בגיבוש והטמעה של פתרונות וגישות של עיבוד משמר;
5. החקלאי שותף לעבודת המחוז בפיתוח כלי מיכון המסייעים לצמצום עיבודים.

במסלול חקלאות משמרת במטעים ופרדסים:

1. הקפדה על חיפוי קרקע צמחי מלא לאורך השנה בכלל ובעונת הגשמים בפרט;
2. בנייה והעשרת תכולת החומר האורגני בקרקע ומבנה קרקע יציב;
3. שמירה על מגוון הביולוגי בשדה בשוליו ובנקודות ההשקה עם מערכות אקולוגיות שכנות;
4. פעילותו של החקלאי בהפצת ידע בקרב החקלאים;
5. חדשנות ויצירתיות בגיבוש והטמעה של פתרונות וגישות של חקלאות משמרת.
6. החקלאי שותף לעבודת המחוז בפיתוח כלי מיכון המסייעים לצמצום עיבודים;

2. צוות השיפוט

1. הרכב וועדת שיפוט יכלול 5 חברים שימונו על ידי סמנכ"ל ניהול משאבי סביבה במשרד החקלאות בעלי היכרות וידע בתחומי החקלאות, מתוכם נציג אחד לפחות שאינו עובד המשרד ועיסוקו במחקר ופיתוח חקלאי וסביבתי.
2. שמות השופטים יוותרו חסויים גם לאחר מתן הפרס.
3. רק המלצה שנתקבלה פה אחד בוועדת השיפוט תובא בפני וועדת התמיכות כמפורט בפרק ח' לנוהל זה. סברה הוועדה פה אחד כי קיים שוויון בין שני מגישים, תהא רשאית להמליץ על חלוקת הפרס בין שניים.
4. חברי וועדת השיפוט לא יהיו רשאים להציע מועמדים מטעמם. חברי הצוות יחתמו על "טופס הצהרה על היעדר ניגוד עניינים", בנוסח כפי שיימסר על ידי הייעוץ המשפטי של המשרד.

5. צוות השיפוט יימסור את המלצתו בכתב לוועדת התמיכות, כשהיא חתומה על ידי כל חברי הוועדה ומנומקת.
6. צוות השיפוט ישמור על סודיות ההמלצה עד לפרסום הרשמי.
7. וועדת השיפוט רשאית לבקר אצל מגיש הבקשה על מנת להתרשם מפועלו כחלק מהליך השיפוט.
8. ועדת השיפוט רשאית לא להמליץ על מתן פרס או להמליץ על חלוקתו ליותר מזוכה אחד.

ח. וועדת תמיכות

הרכבה של וועדת תמיכות יהיה כדלקמן:

- סמנכ"ל בכיר לניהול משאבי סביבה או נציגו (יו"ר); חשב משרד החקלאות או נציגו; היועץ המשפטי או נציגו.
- ועדת התמיכות רשאית להחזיר המלצה, במנומק, לדיון חוזר בוועדת השיפוט, לשם קבלת החלטה חוזרת. ההחלטה החוזרת של צוות השיפוט תהיה סופית.
- יו"ר וועדת התמיכות יודיע למועמד שנבחר על זכייתו בפרס ההוקרה.
- החלטות הוועדה תהינה סופיות ולא נתונות לערעור.

ט. הוראות שונות ופרסומים

1. המשרד רשאי שלא להעניק פרס בהתאם לנוהל זה משיקולים תקציביים, מקצועיים, ציבוריים או אחרים.
2. אם נמנע מהזוכה להיות נוכח בטקס, יוענק הפרס, בכפוף להסכמתו מראש ובכתב, לנציגו.
3. פרס לחקלאי מוביל בתחום עיבוד משמר וואו חקלאות המשמרת לא יוענק יותר מפעם אחת לחקלאי או לאגודה חקלאית.
4. המשרד שומר על זכותו לעדכן ולתקן תנאי נוהל זה מעת לעת.
5. טקס הענקת הפרס יערך ביום הקרקע העולמי (החמישי בדצמבר בכל שנה).
6. שם הזוכה (בציון נימוקי הבחירה) יפורסם באתר האינטרנט של המשרד, או בכל אמצעי אחר עליו תחליט הוועדה.
7. כל פרסום באתר האינטרנט של המשרד או בתקשורת הנובע ממתן הפרס יכול לזכור שמו המלא של הזוכה ומשקו החקלאי בגוף הפרסום.
8. כל פרסום תקשורתי שיבוצע על ידי הזוכה, מחייב אזכור של המשרד והאגף לשימור קרקע וניקוז בגוף הפרסום.
9. בכוונת המשרד לצלם סרטון ווידאו קצר המציג את פועלו של החקלאי הזוכה בגינו החליט המשרד להעניק את תעודת ההוקרה והפרס הכספי.

נספח א' לנוהל מתן פרס לחקלאי מוביל בתחום החקלאות המשמרת

אופן הוכחת זכויות בקרקע חקלאית

- א. **המבקש הוא בעלים או מחזיק של קרקע חקלאית פרטית** – באמצעות הצגת נסח רישום מפנקסי המקרקעין (נסח טאבו), אשר מועד הנפקתו אינו עולה על 6 החודשים שקדמו להגשת הבקשה. ובלבד שאם בקרקע החקלאית בעלי זכויות נוספים, ימציא המבקש **בנוסף** הודעה חתומה בכתב על ידי כל אחד מבעלי הזכויות הנוספים להגשת הבקשה וקבלת ההשקעה על פי נוהל זה על ידי המבקש. הסכם התקשרות או כל מסמך המוכחים את שרשרת העברת הזכויות הנטענת (צו ירושה, צו קיום צוואה, הסכם מכר, מתנה, ייפוי כח בלתי חוזר ועוד) לרבות תשלום המסים כנדרש על פי כל דין.
  - ב. **המבקש הוא מחזיק או זכאי להחזיק קרקע חקלאית ממקרקעי ישראל** – באמצעות הצגת חוזה חכירה או הסכם רשות תקף בין המבקש ורשות מקרקעי ישראל, ובלבד שאם הזכות הוקנתה, הועברה או שועבדה למבקש מאת המחזיק כאמור, יוגש גם היתר תקף בכתב לשימוש חורג בקרקע מאת הגורם המוסמך על פי חוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים), התשכ"ז-1967.
  - ג. **המבקש הוא חבר אגודה חקלאית** – באמצעות הצגת אישור חתום על ידי מזכיר האגודה בציון מספר המשק.
  - ד. **המבקש הוא בעלים או מחזיק כדין של קרקע חקלאית המצויה באזור יהודה ושומרון ובקעת הירדן** – באמצעות הצגת אישור המנהל האזרחי, בצירוף תצלום אוויר של הקרקע החקלאית נשוא הבקשה.
  - ה. **הוגשה הבקשה בשם מי מהגורמים המנויים בסעיפים א'-ה' לעיל** – יצורף לבקשה בנוסף למסמכי הוכחת הזכויות בקרקע החקלאית גם נספח 3 לקובץ הנספחים, המאשר את ביצוע פעולות שימור הקרקע, כשהוא חתום על ידי שני הצדדים.
- 1.1 ציון הסף הכולל שקיבלה הבקשה לא פחת מ-70 נקודות, בהתאם לקריטריונים המפורטים בטבלה שבסעיף 7 להלן.
  - 1.2 הוגשה בקשה להשקעה בתכנית נטיעה, התכנית תכלול מרכיב זריעת גידולי שירות עד 50 ס"מ בכל צד משורת הנטיעה, כולל על הגדודיות.

יובהר, כי בקשה שאינה עומדת באחד מתנאי הסף לעיל, תדחה על הסף ולא תידון לגופה.